

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN

Riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg

Riktlinjer antagna av barn- och ungdomsnämnden § 9 2020
Avdelning/enhet med ansvar för revidering: Avdelningen för
verksamhetsutveckling

Innehåll

1. Rätt till förskola	1
1.1 Ansökan	2
2. Barnets vistelsetid på förskola.....	2
2.1 Öppettider och vistelsetid	2
2.1.1 Förskola	3
2.1.2 Pedagogisk omsorg	3
2.2 Avgiftsfri förskola.....	3
2.3 Förvärvsarbete	3
2.3.1 Semester	4
2.4 Studier	4
2.5 Föräldraledig eller arbetslös	4
2.6 Sjukskrivning	4
2.7 Ansökan om dispens för utökad vistelsetid	5
2.8 Tillfällig stängning av verksamhet	5
2.9 Uppsägning av plats.....	5
3. Förskola i annan kommun.....	6
3.1 Barn från en annan kommun	6
3.2 Barn folkbokförda i Vallentuna kommun.....	6
4. Beräkning av avgifter	7
4.1 Avgiftsgrundande inkomst.....	7
4.1.1 Hushåll	7
4.2 Skyldighet att lämna inkomstuppgift	7
4.2.1 Anmälan av inkomständring	8
4.2.2 Utebliven inkomstuppgift	8
4.3 Återbetalning av avgift	8
4.3.1 Lägre inkomst än uppgiven	8

4.3.2 Högre inkomst än uppgiven	8
4.4 Debitering	9
4.4.1 Debitering av taxa	9
4.4.2 Inkassokrav och dröjsmålsränta	9
4.4.3 Samlingsfaktura	9
4.4.4 Uppskov	9
4.4.5 Tolkning och tillämpning	9

1. Rätt till förskola

Förskolan är en egen skolform och det första steget i det svenska utbildningssystemet. Alla barn har rätt till förskola.

Barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten har rätt till och ska erbjudas förskola. En kommun har inte skyldighet att erbjuda förskola under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.¹

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola eller fritidshem. Det kan vara verksamhet där personal tar hand om barnen i sitt eget hem eller där omsorg sker i särskild lokal. Pedagogisk omsorg styrs av skollagen, främst kapitel 25. Här benämns förskola och pedagogisk omsorg gemensamt som förskoleverksamhet.

Vallentuna kommun ansvarar för att alla berättigade barn i kommunen erbjuds förskola.² Kommunen kan fullgöra sina skyldigheter genom att erbjuda barnet motsvarande utbildning i en fristående förskola. Om det finns särskilda skäl kan Vallentuna kommun komma överens med en annan kommun om att ta emot barn vars utbildning hemkommunen ansvarar för.³

Barnet ska erbjudas förskola, så nära barnets eget hem som möjligt, inom fyra månader från att barnets vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska skyndsamt erbjudas förskola.⁴

Någon platsgaranti gäller inte för barn som redan har en plats på förskola och vårdnadshavaren önskar byta förskola.

FAKTA Lärande och personlig utveckling

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning (8 kap. 2 § skollagen).

---

¹ 8 kap. 3 § skollagen (2010:800)

² Plats erbjuds även till barn som ansöker om asyl, uppehållstillstånd eller som stadigvarande vistas i kommunen.

³ 8 kap. 12 § skollagen

⁴ 8 kap. 14 och 15 §§ skollagen

1.1 Ansökan

Barnets vårdnadshavare gör en ansökan om plats på vallentuna.se/skolval . En ansökan kan göras så snart barnet har ett personnummer. Datum för ansökan ligger till grund för kötid.

Varje förskoleverksamhet ansvarar för administration av sin egen kö. Vid frågor om platstillgång kontaktas förskoleverksamheten.

2. Barnets vistelsetid på förskola

Den tid under dagen som barnet är på förskolan kallas för vistelsetid. Barnets vistelsetid kan se olika ut beroende på barnets eget behov eller vårdnadshavarens behov av omsorg.

2.1 Öppettider och vistelsetid

Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Barnets vistelsetid/schema registreras på [Vallentuna kommuns hemsida](http://vallentuna.se). Ändringar av barnets vistelsetid ska vara verksamheten tillhanda senast den 20:e månaden innan ändringen ska träda ikraft.

En schemaändring ska vara varaktig och avse minst en månad. Här avses inte semester, se mer under punkt 2.3.1. nedan. Kortare, tillfälliga schemaförändringar ska ske i samråd med förskoleverksamheten. Längre ledighet än tre månader innebär att rätten till platsen i förskoleverksamheten upphör. Uppstår ett nytt behov av plats ska en ny ansökan göras. Förskoleverksamheten ska informera Vallentuna kommuns barn- och ungdomsförvaltning om ett sådant upphörande.

Under förskoleverksamhetens planeringsdagar, under längre lov och under semesterperioder kan samverkan ske mellan förskoleverksamheter, vilket kan innebära att barnet kan få vistas i en annan förskola eller i pedagogisk omsorg. Vid en sådan samverkan planerar verksamheten utifrån barnens behov av trygghet och kontinuitet.

FAKTA Barnets rätt

Barnet har en egen rätt till förskola även om barnets vårdnadshavare inte har ett behov av barnomsorg. Det kan exempelvis vara så att barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt (8 kap. 5 § skollagen).

2.1.1 Förskola

Förskolorna är skyldiga att hålla öppet 52,5 timmar per vecka, vardagar under dagtid (ramtid). Öppettider för olika förskolor kan variera med hänsyn till vårdnadshavarnas behov och det kan förekomma att närliggande förskolor samarbetar vid öppningar och stängningar.

Samtliga förskolor är stängda midsommarafton, julafton och nyårsafton.

2.1.2 Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg håller öppet maximalt 50 timmar per vecka, vardagar under dagtid (ramtid). Barnets vistelsetid förläggs i samråd med ansvarig för verksamheten.

All pedagogisk omsorg är stängd midsommarafton, julafton och nyårsafton.

2.2 Avgiftsfri förskola

Allmän avgiftsfri förskola erbjuds alla barn från och med den 1 augusti det år barnet fyller tre år.

Tiden för den allmänna förskolan omfattar 525 timmar per år, vilket motsvarar cirka 15 timmar per vecka. Allmän avgiftsfri förskola omfattar inte närvaro under skolornas lov dagar. Fördelningen av barnets vistelsetid per vecka sker i samråd med förskolan utifrån barnets bästa.

Allmän förskola kan bara bedrivas i förskolan. Barn som har en plats i pedagogisk omsorg har rätt till en plats i förskola motsvarande 525 timmar per år. Avgiften reduceras även för barn som har placering i pedagogisk omsorg på samma sätt som för barn i förskolan.

I de fall vårdnadshavare till tre- till femåringar i allmän förskola önskar en plats i förskolan under skollov erbjuds avgiftsbelagd förskola och vårdnadshavare debiteras enligt gällande taxa för förskola och pedagogisk omsorg för den tid som överstiger 15 timmar per vecka.

Kostnaden för ett lov (höstlov, jullov, sportlov och påsklov) motsvarar en månadsavgift. Blankett finns på [Vallentuna kommuns hemsida](#).

Sommarlovet omfattar cirka tio veckor. Önskas en plats under juni, juli eller augusti månad debiteras en månadsavgift för varje kalendermånad.

Ansökan om utökad omsorg måste göras till förskolans rektor senast två månader i förväg.

2.3 Förvärvsarbete

Barnets vistelsetid i förskoleverksamhet motsvarar vårdnadshavares arbetstid (inklusive restid). Rektor för förskoleverksamheten har rätt att begära intyg från arbetsgivare för att styrka vårdnadshavares arbetstid.

För skiftarbetande vårdnadshavare erbjuds närvaro i förskoleverksamhet motsvarande arbetets omfattning, oavsett när under veckan vårdnadshavaren arbetar.

2.3.1 Semester

När barnets vårdnadshavare har semester har även barnet semester. Barnet bör ha minst tre veckors sammanhängande semester under juni-augusti. Förskolans rektor har rätt att ta in relevanta intyg som styrker tidpunkt för vårdnadshavares semesterperiod.

2.4 Studier

Med studier avses utbildning som är studiemedelsberättigad samt svenska för invandrare (SFI).

Barnets rätt till vistelsetid är densamma som vårdnadshavares tid för studier samt restid. När vårdnadshavaren har lov/uppehåll mellan terminer har barnet semester. Rektor för förskoleverksamheten har rätt att begära intyg från anordnare för utbildningen för att styrka vårdnadshavares studietid.

2.5 Föräldraledig eller arbetslös

Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.⁵

Vårdnadshavare till barn i Vallentuna kommun kan välja mellan:

1. En vistelsetid på minst tre timmar per dag, men maximalt 15 timmar i veckan, alternativt
2. En vistelsetid på 25 timmar, fyra dagar i veckan samt att barnet är ledigt på skolans lov.

Om vårdnadshavare väljer alternativ 2 ovan upprättas ett avtal mellan vårdnadshavaren och förskolan. Avtalet är bindande under ett år, men om föräldraledigheten upphör kan vårdnadshavaren dock allt avbryta avtalet. Vårdnadshavaren kan inte bryta avtalet på grund av semester. När avtalstiden är slut återgår barnet till vistelsetid enligt alternativ 1 ovan, om inget annat avtalas.

Platsen debiteras enligt gällande taxa för förskola. Barnets vistelsetid och schema ska alltid registreras på [Vallentuna kommuns hemsida](#). Vid övergång från arbetslös till arbetstagare finns rätt till omgående förändring av barnets vistelsetid.

2.6 Sjukskrivning

Är vårdnadshavare sjukskriven från arbete eller studier har barnet rätt till samma vistelsetid som innan sjukskrivningen.

---

⁵ 8 kap. 6 § skollagen

2.7 Ansökan om dispens för utökad vistelsetid

Om ett barn av fysiska och/eller psykiska skäl eller på grund av familjens situation bedöms ha ett behov av mer tid i förskoleverksamhet, kan barnets vårdnadshavare ansöka om dispens från reglerna om vistelsetid. Ansökningsblankett finns på Vallentuna kommuns hemsida.

2.8 Tillfällig stängning av verksamhet

Förskolorna får stänga sex dagar per år för planering, utvärdering och fortbildning (studiedagar). Förskolorna får därutöver stänga klockan 16.00 en dag per månad för personalmöte.

Pedagogisk omsorg får stänga fyra dagar per år för planering, utvärdering och fortbildning (studiedagar).

All förskoleverksamhet är skyldig att under sådana studiedagar ordna omsorg för de barn vars vårdnadshavare har behov av det. Omsorgsbehovet kan tillgodoses genom att verksamheterna samverkar med varandra eller genom att anlita vikarier.

Förskoleverksamheterna ska informera berörda vårdnadshavare **minst två månader** innan den planerade stängningen.

Vårdnadshavare ska i sin tur anmäla sitt omsorgsbehov till förskoleverksamheten **minst fyra veckor** innan den planerade stängningen.

2.9 Uppsägning av plats

Uppsägning görs av barnets vårdnadshavare på Vallentuna kommuns hemsida **senast en månad** innan barnet ska sluta. Uppsägningstiden räknas från det datum uppsägningen registrerats på länken ovan.

Avgiften beräknas per dag och utgör 1/30 av aktuell månadsavgift. Avgiften ska betalas under uppsägningstiden oavsett om platsen nyttjas eller inte. I de fall en plats återtas inom tre månader från sista debiteringsdag tas avgift ut som om platsen inte har varit uppsagd. Detta gäller även vid övergång från förskola till fritidshem.

Övergång från förskola till fritidshem sker automatiskt den 1 augusti och platsen behöver inte sägas upp.

3. Förskola i annan kommun

Vallentuna kommuns förskoleverksamhet tar emot barn från andra kommuner i mån av plats. Ett barn har enligt lag alltid rätt att bli mottagen i en annan kommun än sin hemkommun om det finns särskilda skäl.

3.1 Barn från en annan kommun

Vallentuna kommun kan ta emot förskolebarn från en annan kommun. Innan kommunen fattar beslut om sådant mottagande inhämtar kommunen ett yttrande från barnets hemkommun. En förutsättning för mottagande är att barnets hemkommun betalar grundbelopp (interkommunal ersättning) för barnet.

FAKTA Särskilda skäl

Ett barn har rätt att bli mottaget i förskola med offentlig huvudman i en annan kommun än hemkommunen om barnet med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den kommunens förskola (8 kap. 13 § skollagen).

3.2 Barn folkbokförda i Vallentuna kommun

Om ett barn som har en plats i Vallentuna kommuns förskoleverksamhet flyttar (byter folkbokföringsort), kan platsen behållas om verksamheten kan bekräfta att så är möjligt. En förutsättning är även här att barnets nya hemkommun betalar grundbelopp barnet.

Vårdnadshavare till ett barn som har en plats och är folkbokförd i Vallentuna kommun som önskar plats i en annan kommun, ansvarar själv för att kontakta den andra kommunen. Det är den mottagande kommunens riktlinjer för placering som gäller.

4. Beräkning av avgifter

Utgångspunkten för avgiftsberäkning är inkomsten i det hushåll barnet tillhör.

4.1 Avgiftsgrundande inkomst

Det är den samlade bruttoinkomsten (inkomst före skatt) för varje hushåll som ligger till grund för avgiftens storlek och det föreligger solidariskt betalningsansvar.

Med avgiftsgrundande inkomst avses lön innan skatt och andra skattepliktiga inkomster i inkomstslaget tjänst samt överskott i inkomstslaget näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) under bidragsåret.

4.1.1 Hushåll

Med hushåll avses ensamstående och makar. Med makar ska jämställas personer som lever tillsammans med gemensamma barn utan att vara gifta eller är folkbokförda på samma adress.

För makar med såväl gemensamma som inte gemensamma barn beräknas avgiften på makarnas sammanlagda inkomster. Principen för avgiftsdebitering tillämpas för gifta/sammanboende oavsett om barnet är gemensamt eller inte.

I de fall barnets vårdnadshavare har gemensam vårdnad, men bor på skilda håll och barnet bor växelvis hos vårdnadshavaren och båda har behov av barnomsorg, ska båda vårdnadshavarna vara platsinnehavare. I dessa fall grundar sig avgiften på den sammanlagda inkomsten i respektive hushåll. De sammanlagda avgifterna får dock inte överstiga avgiften för en och samma plats. I ett hushåll kan finnas en inkomstgrundare 1 och inkomstgrundare 2.

4.2 Skyldighet att lämna inkomstuppgift

Inkomstgrundare 1 och 2 är skyldig att skyndsamt lämna inkomstuppgift på [Vallentuna kommuns hemsida](#). Lämnas ingen inkomstuppgift debiteras hushållet den högsta avgiften.

FAKTA Inkomstslaget tjänst

Ersättningar och bidrag som omfattas av inkomstslaget tjänst:

- Lön och andra ersättningar i anslutning till anställning
- Familjehemsföräldrars arvodesersättning
- Pension (inte barnpension)
- Livränta (vissa undantag finns)
- Föräldrapenning
- Vårdbidrag för barn till den del som utgör arvode (exklusive merutgifter)
- Sjukbidrag
- Sjukpenning
- Arbetslöshetsersättning
- Kontant arbetsmarknadsstöd
- Utbildningsbidrag avseende arbetsmarknadsutbildning
- Familjebidrag i form av familjepenning
- Dagpenning vid repetitionsutbildning för värnpliktiga

4.2.1 Anmälan av inkomständring

Varje inkomstgrundare är skyldig att skyndsamt lämna uppgift om inkomständring på skolval.vallentuna.se. Ändringen ska vara registrerad senast den 20:e i månaden för att rätt avgift ska kunna faktureras kommande månad. Ändringen ska avse minst en månad.

Det är viktigt att redan från början lämna rätt inkomstuppgift för att få korrekt avgift – i annat fall kommer den korrekta avgiften att efterdebiteras hushållet.

Vallentuna kommun kontrollerar inlämnade inkomstuppgifter mot Skatteverkets uppgifter om taxerad inkomst. En kontroll av lämnade uppgifter kan även ske hos inkomstgrundarens arbetsgivare.

4.2.2 Utebliven inkomstuppgift

Vallentuna kommun gör en inkomstförfrågan en gång per år till samtliga hushåll. Vid denna förfrågan ska varje inkomstgrundare lämna nya inkomstuppgifter.

Om inkomstgrundaren inte lämnar in någon inkomstuppgift får Vallentuna kommun med utgångspunkt från vad som redan är känt hos kommunen besluta om skälig avgift. En sådan skälighetsbedömning kan leda till en högre avgift än vad en bedömning enligt inkomstuppgift skulle ha resulterat i.

4.3 Återbetalning av avgift

4.3.1 Lägre inkomst än uppgiven

Om inkomstgrundare 1 och/eller 2 har lämnat inkomstuppgifter till grund för avgiften och sedan kan påvisa att inkomsten i själva verket varit *lägre* än uppgiven inkomst samt att hushållet på grund av det har debiterats för *hög* avgift, ska Vallentuna kommun återbetala mellanskillnaden.

4.3.2 Högre inkomst än uppgiven

Om inkomstgrundare 1 och/eller 2 har lämnat inkomstuppgifter till grund för avgiften och sedan kan påvisa att inkomsten i själva verket varit *högre* än uppgiven inkomst samt att hushållet på grund av det har debiterats för *låg* avgift, kommer Vallentuna kommun efterdebitera mellanskillnaden.⁶

---

⁶ Detta sker med hänvisning till vad som för var tid gäller för preskription av konsumentfordringar.

4.4 Debitering

4.4.1 Debitering av taxa

Taxa för förskola debiteras 12 månader per år, faktura sänds ut en gång per månad och betalning erläggs varje månad. Avgiften debiteras enligt skriftlig överenskommelse från och med det datum som har angivits och till och med uppsägningstidens slut. Om barnets placering har påbörjats under pågående månad beräknas avgiften per dag och utgör 1/30 av aktuell månadsavgift.

4.4.2 Inkassokrav och dröjsmålsränta

Om avgiften inte betalas i rätt tid skickas först en betalningspåminnelse och därefter ett inkassokrav med dröjsmålsränta och påminnelseavgift.

4.4.3 Samlingsfaktura

Maxtaxans konstruktion innebär att avgiften per månad kan bli väldigt låg. I de fall där avgiften är mindre än femtio kronor per månad skickas en samlingsfaktura en gång per halvår.

4.4.4 Uppskov

Om det finns särskilda skäl kan inkomstgrundare 1 och/eller 2 efter överenskommelse med Vallentuna kommun, få uppskov med avgiften.

4.4.5 Tolkning och tillämpning

Tolkning och tillämpning av dessa riktlinjer sker av Vallentuna kommuns barn- och ungdomsförvaltning.